

Zašto Splićani nisu dobili upozorenje? "Oblak je bio ekstreman"

08.07.2025. | Zadnja izmjena 22:58 | Autor: B. A./Otvoreno/HRT

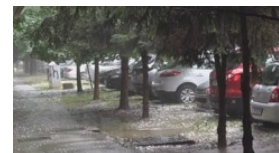
Gostovanje u emisiji
Foto: Otvoreno / HRT

Snažno nevrijeme poharalo je jutros Split, rušilo stabla i dizalice, nosilo krovove, trgalo brodove s veza, devastiralo Park-šumu Marjan, raskrilo Poljud i potopilo podrumne Dioklecijanove palače.

- Oluja poharala Split: Letjeli krovovi, dvije osobe teško ozlijeđene

- U Slavonskom Brodu led i kiša, šteta se tek zbraja

Prolom oblaka je poslije podne pogodio i Zagreb, a ovih dana svjedočimo pijavicama u Istri, potopljenim i nasukanim brodovima na Jadranu, olujama u Slavoniji.

Kako se pripremiti na klimatske promjene i vremenske ekstreme? Treba li nam protugradna obrana? Kakvo nas ljeto čeka? To je tema večerašnje HTV-ove emisije Otvoreno.

Gradonačelnik Splita **Tomislav Šuta** rekao je da je stanje večeras dosta bolje. Sve službe su promptno izašle na teren i raskrčile ulice.

- Park-šuma je trenutno zatvorena za građane i trebat će određeni period da se sve skupa sanira, rekao je.

Dodao je da su prihvatili i pomoć Grada Zagreba.

Šuta je izrazio nadu da će kroz par dana sanirati štetu te rekao će na temelju prijava štete građana doći do okvirnih brojki kako bi znali hoće li moći proglasiti elementarnu nepogodu. Za to bi šteta morala biti veća od 25 milijuna eura.

Upitan o stanju odvodnih kanala, Šuta je rekao da već od prošlog tjedna govori da je potrebno cjelokupno rješenje za ključne točke u gradu.

Zašto Splićani nisu dobili upozorenje?

Na pitanje zašto Splićani nisu dobili upozorenje o nevremenu kakvo su dan ranije na mobitele dobili Slavonci, **Petra Mikuš Jurković**, voditeljica Službe za vremenske prognoze DHMZ-a, rekla je da se sustav za rano upozoravanje i upravljanje krizama (SRUUK) najčešće aktivira kada za nekakvo grmljavinsko nevrijeme postoji vrlo velika vjerojatnost da će se pojaviti na razmjerno velikom području - kao što je bilo dan ranije.

Dodala je da se splitski oblak vidio na radarima, ali da je bio zaista ekstreman i da se brzo razvio.

- Njegov životni ciklus bio je oko jednog sata. To je zaista kratko vrijeme, rekla je Mikuš Jurković.

Navela je i da je dalje na snazi narančasto upozorenje za jug Hrvatske, gdje još uvijek postoje uvjeti da se može razviti nešto intenzivnije.

➤ Ravnatelj DHMZ-a: Nevrijeme je došlo brzo, teško ga je prognozirati

"Moglo bi biti još puno gore"

Branko Grisogono iz Hrvatskog meteorološkog društva rekao je da se na ovakve nepogode trebamo naviknuti te da bi moglo biti još puno gore.

Rekao je da moramo promijeniti standarde - od kanalizacije, hidrologije, cesta... Društvo se treba prilagoditi promjenama koje se događaju, a za koje je, kaže, krivo samo čovječanstvo.

- Za ovo globalno zatopljenje na 99 posto vjerojatnosti, odnosno sigurnosti krivi smo mi, dodao je Grisogono.

Djeluje li protugradna obrana?

Za protugradnu obranu rekao je da znanstveno nije dovoljno dokazano da pomaže.

- Obrana od tuče uvijek je bila u eksperimentalnoj fazi, dodao je.

- Po svim znansvenim eksperimentima koji su provjereni nema nedvosmislenog dokaza da to djeluje i koristi, nadovezala se Mikuš Jurković.

U raspravu se uključio i stručnjak za obranu od tuče **Bojan Lipovščak**, koji je rekao da trenutačna obrana od tuče ne djeluje jer imamo prerijetku mrežu stanica.

Rekao je i da nema raketa jer su se, među ostalim, pokazale nesigurnima.

- Sistem je 1991. s ratom u Hrvatskoj doživio svoje devastiranje. Kompletne slavonske obrane od tuče je nestala, takorekoć, ostale su samo neke lansirne stanice, tako da, da i hoćemo sada krenuti s obranom od tuče i da imamo rakete, treba nam nekakvih tri godine da bismo uspostavili sistem kakav je bio devedesetih godina, prije samog rata, dodao je Lipovšćak.

Grisogono je rekao da protugradna zaštita "u principu radi u laboratoriju, u kontroliranim, lijepim uvjetima", dodajući da bi za ovakav oblak trebali napraviti ekološku katastrofu. Naime, kako je pojasnio, srebrni jodid, koji se koristi u tom sustavu, poslije se pretvara u neke druge kemikalije koje su potencijalno vrlo otrovne.

"Ekstremi će biti sve češći"

Mikuš Jurković rekla je da će i ovo ljeto, kao i unazad desetak godina, biti iznadprosječno toplo, da će oborina biti oko ili ispod prosjeka, te da će osobito sušno razdoblje biti na našoj obali.

- Ekstremi će biti sve češći, rekla je.

- Moramo se prilagoditi, moramo postati svjesni opasnosti, svjesni upozorenja, naglasila je.

- Klimatske promjene su došle i svi smo toga svjesni, rekao je Šuta.